[בעמוד הבא: ניסוי כלים לראש השנה]

פתק לאמא, פתק לאבא

מי מחליט איפה ילמדו הילדים, מי נושא בהוצאות החזרה ללימודים, מה קורה כשהחוגים נופלים על שעות הביקור, והאם בית הספר מחויב למסור מידע גם לאב? מדריך להורים גרושים בעקבות החזרה לבית הספר

מאת **ליטל דוברוביצקי**

שנת הלימודים החלה, והורים גרי־שים עלולים למצוא עצמם בפני בעיות אי תיזוקי דעות על רקע זה – החל מבחירת המוסד החינוכי, החוגים, דרך הנסיעה בעלויות הקשורות בחזי־רה ללימודים, ועד החלפת מידע וקבלת החלטות שוטפות הקשורות בבית הספר. מוסף "ממון" גיבש, באמצעות עורכי הדין אורית דרור־הראל, המתמחה בדיני מש־פחה, ופיני אביב, בעל משרד המתמחה בדיני משפחה, מדריך להורים הגרושים שילידיהם לומדים בגנים ובבתי ספר.

■ גרושתי לא מיידעת אותי על המתרחש בבית הספר של הילדים. מה זכויותיי?

עו"ד אורית דרור־הראל מסבירה כי על־פי חוזר משרד החינוך שיצא לאחר רונה, שני ההורים, גרושים או פרודים, זכאים לקבל מידע על לימודיהם ותפקו־דם של ילדיהם בגן או בבית הספר, למעט אם יש צו הרחקה כנגד האב. זה כולל מידע על מפגשים, אספות, טיולים וכו'.

"הסבור היה אצלי לייעץ אב שבנו עלה לכיתה א'", היא מספרת. "גרושתו לא זימנה אותו למפגש הורים להכרת המורה, והוא מודאג שהיא תמשיך זת־מדר איתו מכל מידע חיוני הנוגע לבנו. הבהרתי לו שיש לו זכות מהותית לקבל מידע מהמחנכת ומבית הספר ישירות, ולא באמצעות גרושתו".

כדי לקבל את המידע בנפרד, על האב להודיע שהוא מעוניין בכך מפורשות ובכתב למנהל המוסד החינוכי. לאחר פנייה בכתב, על המוסד החינוכי להזין את פרטי שני ההורים ברשימת התפוצה וליידע את שניהם.

■ האם אני נדרש להשתתף עם גרושתי ברכישות לקראת שנת הלימודים מעבר לדמי המזונות?

לדברי עו"ד דרור־הראל, הדיבר תלוי בהסכם הגירושים או בפסק הדין שלפיו ניתנים המזונות. אם כתוב שהאב מחויב במחצית עלויות תחילת השנה, על־פי קבלות, עליו לשלם מחצית. היא מוסיפה כי המוסד לביטוח לאומי מעניק להורה המשמורן "מענק לימודים" משמעותי בגין עלויות תחילת שנה, המועבר אוטו־מטית לחשבון הבנק של ההורה המשמורן.

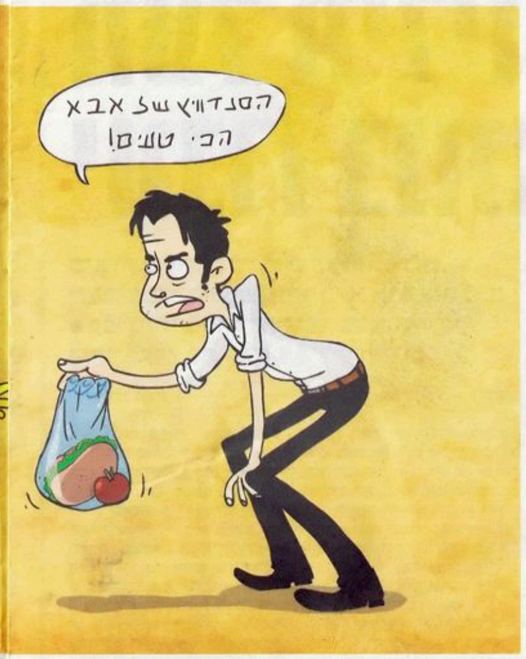

לדברי עו"ד אורית דרור־הראל, גם הורה בהליכי גירושים יכול לקבל "מענק לימודים" בתחילת שנה, בגובה כ־1,500 שקל לילד בגילים 6־11, וכ־800 שקל בגילים 11־14

אך גם מי שנמצא בהליכי גירושים או שהוא פרוד מעל שנתיים ופתח בהליכי גירושים, יכול לקבל את המענק. עליו להגיש תביעה לביטוח הלאומי ולהציג אישורים שהוא עומד בתנאי הסף ופירוד מעל שנתיים (למשל, מכתב מעורך דינו או אישור מבית הדין הרבני). או־או המו־סד לביטוח לאומי מעניק כ־1,500 שקל לכל ילד בגילים 6־11, ושל כ־800 שקל לכל ילד בגילים 11־14.

■ גרושתי רשמה את הילדים לחוגים בימי הביקור שלי. מה ניתן לעשות?

לדברי עו"ד דרור־הראל, בית המשפט רואה בחומרה רבה את העובדה שנשים מנסות לפגוע בקשר בין האב לילדים. אם שיחה בין ההורים אינה פותרת את הבעיה, ולא ניתן להזיז את החוגים לימים אחרים, ניתן לפנות לבית המשפט ולבקש לשנות את ימי הראייה. פתרון נוסף הוא להאריך את שעות הראייה ולבקש הכללת לינות, כדי לאפשר שעות איכות בין האב לילדיו. הצד השני של המטבע הוא חובתו של האב מנגל ההסעות לחוגים וכו'. כך אם החוג נופל על אחד מימי הביקור שלו, הוא זה שצריך להסיע לחוג וממנו. וטיפ: "כדאי לכלול בהסכם הגירושים סעיף שלפיו החוגים ייבחרו בהסכמה משותפת על־ידי ההורים, כדי למנוע מצבים כאלה".

■ גרושתי עובדת עם הילדים מתל־אביב לאילת. מה לעשות?

לדברי עו"ד פיני אביב, לאב זכות מהותית לשמירת הקשר שלו עם ילדיו, שעלול להיפגע במקרה של שינוי מקום המגורים ממרכז הארץ לאילת. לפי סעיף 15 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרו־פסות, התשכ"ב – 1962, קביעת מקום המגורים היא חלק בלתי נפרד מהתפקיד של כל הורה ומזכותו כאפוטרופוס.

לדברי עו"ד דרור־הראל, אם מעבר המגורים גורר פגיעה בטובת הילדים, מאחר שיפגע בקשר עם ההורה, יש זכות להוציא צו מניעה בבית משפט לענייני משפחה. "אז־או מתקיים דיון בבית המש־פט מה עדיף מבחינת טובתם של הילדים (במרבית המקרים מבקש בית המשפט חוות דעת רחופה של גורם טיפולי), ואם בית המשפט נוכח שהמעבר נולד כדי לנתק את האב מילדיו או להקשות על הקשר ביניהם, באופן המנוגד לטובת הילדים, מעבר המגורים נאסר, או שניתנת לאם אופציה לעבור בלי הילדים.

במקרים אחרים, מאחר שלאם מותר לעבור דירה כחלק מזכות היסוד שלה על פי חוק יסוד כבוד האדם, בית המשפט יכול לאשר את המעבר אך יקבע הסדרי ראייה אחרים לאב, למען טובת הילדים. במרבית המקרים האלה יחייב בית המש־פט את האם להסיע את הילדים לביקו־רים, או לשאת בהוצאות ההסעות.

עו"ד אביב מוסיף כי במקרים שבהם שינוי מקום המגורים אינו משמעותי (באותה עיר או באותו אזור בארץ) ואין בו כדי להשפיע על איכות הקשר בין הילדים להורה, התנגדות למעבר דירה תיחשב כהתערבות בלתי עניינית ובלתי מוצדקת בחופש התנועה של ההורה המשמורן.

■ אני רוצה שבני ילך לבית ספר דתי, אבל גרושתי מתנגדת.

הורה משמורן הוא המחליט על מוסדות החינוך באופן עקרוני, כל עוד לא נכתב אחרת בהסכם הגירושים או בפסק דין, אומרת עו"ד דרור־הראל. ואולם, אין זו זכות מוחלטת. כחלק מזכותו של ההורה שאינו משמורן, והיותו אפוטרופוס של הקטין, הוא יכול לבקש מבית המשפט או מבית הדין להוציא צו למניעת רישום הילד למוסד החינוכי ולעריכת בדיקה יסודית מהי טובתו של הילד מבחינה זו.

■ בתנו בת 4. האם היא תהיה אוטומטית במשמורת אמה?

חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופ־סות קובע שילדים עד גיל 6 יהיו עם אמם, אלא אם יש נסיבות המצדיקות אחרת. זו ידועה כ"חזקת הגיל הרך". לדברי עו"ד דרור־הראל, "בתי הדין הרבניים מקפידים יותר על חזקת הגיל הרך ופחות ששים לקבל את הרוח החדשה הנוטה למש־מורת משותפת. בתי המשפט למשפחה ליברליים יותר, ויעשו בדיקה בפועל מה טובתם של הילדים. אם מערכת היחי־סים בין ההורים טובה, התקשורת סבירה, המעברים בין בית האב לבית האב טובים לילדים, ההורים גרים בסמיכות, ושניהם בעלי מסוגלות הורית דומה – בית המ־שפט ייטה לקבל גם משמורת משותפת ברוח המלצות ועדת שניט".

ועדת שניט מונתה ב־2005 כדי לבחון את האחריות ההורית בגירושים ובפרט לתת המלצות בעניין חזקת הגיל הרך. הוועדה המליצה כי מתוך העיקרון של קשר מיטבי בין הילד לשני הוריו, יש צורך בשינוי חזקת הגיל הרך. בשלב זה טרם שונה החוק, והחזקה עדיין תופ־סת. עם זאת, מיסוף עו"ד אביב, בית המשפט יכול לבחון את טובת הילד באמצעות גורם מקצועי ובמקרים חרי־גים ומתאימים לקבוע שהמשמורת תהיה של האב.

איור: גיא חרל"פ

לדברי עו"ד פיני אביב, כאשר שינוי מקום המגורים אינו פוגע בקשר בין הילדים לאב, התנגדותו למעבר דירה תיחשב כהתערבות בלתי עניינית בחופש התנועה של האם

קפיצה במספר המתאבדים ביוון

●● המשבר הכלכלי ביוון, וצ־עדי הצנע שהממשלה נוקטת כדי להימנע מהדלות פירעון – כולל קיצוצי הוצאות והעלאות מיסים – גובים מחיר קשה מהאזרחים: האבטלה גבוהה מ־16%, הפשיעה גואה ופשיטות הרגל האישיות בעלייה.

אבל הסימן הדרמטי ביותר לצ־שבר שמתחולל בחברה היוונית, מדרוח הווליסטרייט ג'ורנל, הוא הקפיצה במספר המתאבדים: 6 לכל 100 אלף תושבים לשנה, כפ־ליים ממספרם לפני המשבר. אלא שזה רק המספר הרשמי: ביוון שה־תאבדות נחשבת אות קלון ביוון, לא מעט מהמשפחות מציגות את ההתאבדות כתאונה.

ויש הרבה ניסיונות התאבדות. ביום שישי הצית את עצמו, מחוץ לסניף בנק בסלוניקי, גבר בשנות החמישים לחייו ששקע בחובות. שוטרים כיבו את האש (בתמונה) והאיש ניצל. בארגון שמפעיל קו חם למתאבדים מקבלים היום עד 100 שיחות ליום, לעומת 4 עד 10 בעבר. המתקשר הוא בדרך כלל גבר

שוסטר מציל גבר שהצית את עצמו

בגיל 35 עד 60, הרוס כלכלית.

בעלי עסקים קטנים, שהפסי־קו לקבל אשראי מהבנק, פונים לפעמים למלווים בשוק האפור. אבל הריבית הגבוהה (15% לחודש, לדוגמה) רק מעצימה את קשייהם, וגרמה ל־6 התאבדויות לפחות רק בעיר הרקליון שבכרתים.

הפילים שוב נמצאים בסכנה

●●● הסכנה לקיומה של אוכלו־סיית הפילים באפריקה הזורת – בגלל הגידול בביקוש לשנהב מצד צרכנים סינים שהתעשרו. כך מדווח הוול־סטריט ג'ורנל. המחיר לק"ג שנהב קפץ מ־157 דולר ב־2008 ל־300 עד 750 דולר כיום, ולפי ארגון סביבתי לונדוני הוא אף מגיע ל־7,000 דולר.

קשה לקבל נתונים רשמיים על הסחר בשנהב, כיוון שרובו בלתי חוקי. מ־2009 עד יוני 2011 הח־רימו הרשויות בסין ובהונג קונג יותר מ־6,500 ק"ג שנהב בלתי חוקי, שהגיע ב־3 משלוחים גדו־לים. סין עקפה את יפן והפכה לשוק הגדול בעולם למוצרי שנהב בלתי חוקי.

סוכנויות הידיעות,
תרגום: נמרוד אברהם

מחוץ לפרוטוקול | מי יחגוג במנסה ריי ומי מועמד לפרס בינלאומי שני בתוך חודשיים

עו"ד יובל הזרן. רכישה ומיזוג

צילום: רון פולדר, דרור מונטי, אי.אי.סי, עמית שאבי, רויטרס

+ מתרחב: חברת שחף ושות', עורכי דין, שבבעלות עו"ד גיל שחף, המתמחה בדיני משפחה ומעמד אישי, מתרחבת ומפעילה את שירותיה גם בתל־אביב. עו"ד שחף יקבל קהל, בתיאום מראש, בבית הפרקליטים במגדל המוזיאון בתל־אביב למשך מספר שעות בשבוע, כאשר העבודה האינטנסיבית תמשיך להתקיים במגדל בית האופרה באשדוד, שם ממוקמים משרדי החברה. כמו כן, עו"ד שחף צירף למשרד את עו"ד שרון ביבי־זהבי, שסיימה ב־2008 את התמחותה אצל השופטת חנה קיציס בבית המשפט לענייני משפחה בראשון לציון.

+ פעם שנייה: עו"ד מנחם פרה, שותף ומנהל המחלקה הבינלאומית של משרדי כספי ושות', מועמד לקבל פרס שני בתוך חודשיים – הפעם בתחרות פרסי המשפט הבינלאומית של המגזין Acquisition INTL, בקטגוריית בנקאות ופיננסים. לפני כחודשיים זכה עו"ד פרה בתואר עורך הדין המצטיין בתחום הבנקאות והפיננסים בישראל לשנת 2011 בבית המשפט לענייני משפחה בראשון לציון.

+ על הים: משרד עורכי הדין רם אפרתי, היועסק בנדל"ן, ייקח חלק בפרויקט ענק של מלון חדש בים המלח. המלון, שיהיה בבעלות חברת אי.אל.אר.אל, יכלול 300 חדרים, מרכז כנסים, מרכז ספא ומתחם מסחרי. המלון יוקם על שטח של 30 דונם, ויהיה בבעלות חברת אי.אל.אר.אל.

+ ממזגים: עורכי הדין יובל הורן, פו אברכהן ורועי ריבון ממשרד הורן ושות' ייצגו את חברת IBI ישראל ביומדיקל אינובייסינס בע"מ וכן כמה בעלי מניות שלה בעסקת רכישת השליטה והמיזוג עם החברה הבורסאית אליום מדיקל סולושנס בע"מ.

+ ביחד: עורכי הדין אמיר בלנק ויאיר אסטליין שילבו כוחות ופתחו יחד משרד – שמשו אסטליין, בלנק ושות' – המתמחה במשפט מסחרי, בנדל"ן ובדיני חברות.

+ צורפו: המחלקה המסחרית במשרד עורכי הדין י. ברנהולץ־הורוביץ ושות', בראשות עו"ד מור סוויל, צירפה לאחרונה לשורותיה את עו"ד לילך בכה.

• משרד ברון ושות', בראשותו של עו"ד גלעד ברון, ממשיך להתרחב ולאחרונה קלט למחלקת המקרקעין את עו"ד אריציק עופר.

ליטל דוברוביצקי

עו"ד גיל שחף. יבוא לתל־אביב

ארוחה עסקית

אמיר קמינר

לידיעת אוכלי הסושי

על רקע מצבו המייאש של הסושי בארצנו, מינאטו החדשה בהרצליה פיתוח היא בשורה משמחת

במהלך מחאת האוהלים זכה דוד עמר, ראש עיריית נשה, לתהילה רגעית מפוקפקת כשאמר כי מדובר במחאה של "אוכלי סושי ומעשני נרגילה". אדון עמר לא ידע שהסושי הוא כבר מזמן לא נחלת הצפונבונים, התחבב על כל עם ישראל ומאיים על מעמדו של הפלאפל כמאכל הלאומי. חבל רק שהסושי המקומי לא עומד ברוח האיכות של עמיתיו מחו"ל. אחרי שאוכלים את הדבר האמיתי בקליפורניה או במנהטן, מבינים עד כמה הפערים גדולים. פה ושם אפשר למצוא אצלנו סושי ראוי, אבל בשל איכות הדגים והחר־מים ומיומנות השפים, ההשוואות לא ממש לטובתנו.

כאשר כמעט כבר נואשתי ממצב הסושי בארצנו, הפתיע אותי ג', כל ביס לחוויה מורכבת ומספקת". חיבבנו גם את סט גיודון (65 שקל) – קערת אורז עם תבשיל מתקתק ומהנה של בשר ובצל. ממש התשובה היפנית לבולונז.

הסט עם רצועות עוף צלוי בגריל (60 שקל) ברוטב טריאקי קצת איכ־זב, כי המנה סבלה מיובש. הסגנון של מינאטו מתאפיין בעידון, וכאן העידון הזה לא עבד לטובת המאכל, שהיה זקוק לעוד עסיס.

אחרי שטעמנו קומץ מקומבי־נציות הסושי (המוגשות עם מרק מיסו וסלט) הבנו למה התכוון חברי הלונדוני. אל תחמיצו את הריצקו (58 שקל) – חג לצמחונים, הכולל בין היתר סושי עם טמפורה של תרד ואספרגוס. מדובר ביצירת מופת. או כפי שהגדירה האישה שאיתי: "תע־נוג צרוף. הקריספיות של האפונה הסינית, עם החום של הטמפורה תרד והטריות של האספרגוס, התפוצצו בפה במלא טעמים".

הקומבינציה הכי יקרה – אמיקו (109 שקל), הצדיקה את מחירה. שילוב נהדר של נגיזי וסשימי, גם ספייסי טונה וגם סלמון אבוקדו. חב־רתי סיכמה שיש כאן "בשורה לשום־רי הבשרות, בעיקר לאלה שחושבים שיפני בשר זה רול סלמון".

אסור לדלג על מוס השוקולד המפתיע – תמורת תוספת של 35 שקל תגיעו לשמיים. למרות מגב־לות הכשרות, הצליחו להנפיק כאן מוס עשיר ומורכב שמתהדר במגע יפני, הודות לשימוש ביין שזיפים.

עכשיו אנשי מינאטו חייבים לייסד סניף בתל־אביב. גם לאנשי המאהה מגיע סושי נהדר בשבילם, ולא מהסוג שמנשקות המזלזלות הסתמיות.

מינאטו, המנופים 8, הרצליה פיתוח,
09־7731703
מחיר העסקית: 55־109 שקל
מטבח: יפני כשר
האם חורגים מהעסקית: אלכוהול וקינוחים
שעות העסקית: א'־ה', 12:00־17:00
חנייה: נרחובות הסמוכים ובמגרשי החנייה של המתחם (בתשלום)
ציון: 9